...те
...!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК ...2. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го ТРАВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 31, 1986 No. 102. VOL. XCIII.

У Ню Йорку відбулася зустріч з д-ром В. Кортні

Ню Йорк. — В п'ятницю 23 травня ц.р., у вечірніх годинах відбулася в Українському Інституті Америки зустріч української громади з призначеним на генерального консула д-ром Вілліямом Г. Кортні. Названого американського дипломата привітав від УІА мгр Володимир Баранецький, висловивши приємне здивування, що явилося так багато людей, які могли виїхати на довгий кінець тижня, та особливо привітав прегарну молоду дружину п. Кортні.

Після того відбувся концерт струнного жіночого квартету, учасниками якого були Рут Вотермен (перша скрипка), японка Наоко Танака, Морін Ґаллягер і Бонні Трон. Надзвичайно добре зіграний квартет чотирьох молодих жінок створив гарну атмосферу — зібрана громада нагородила музик рясними оплесками. Зчерги В. Баранецький виголосив коротку промову. Він згадав, між іншим, що в 1978 році мали відкрити совєтський консулят у Ню Йорку і американський у Києві. Після інвазії Совєтського Союзу на Афганістан, як відомо, відкликано відкриття консуляту ЗСА в Києві. Тепер ми стоїмо перед можливістю поновних заходів амриканського Уряду для відкриття консуляту в столиці України.

Американці українського походження, сказав В. Баранецький, позитивно ставляться до присутності офіційного представництва американського Уряду на Україні. Вони вважають, що відкриття консуляту в Києві створить можливості комунікації між Україною і ЗСА і буде прецедентом для інших країн Заходу. Українці в Америці сподіваються також, що це спричиниться також до допливу на Захід відомостей про порушування людських і національних прав в Україні. Трагедія в Чорнобилі є одним з прикладів, наскільки існування американського консуляту в Києві допомогло б отримати правдиві інформації про ситуацію в тій місцевості після нуклеарного випадку і, евентуально, дало б можливість подати негайну допомогу з країн поза межами СССР. Крім цього, американські українці вважають, що відкриття консуляту в Києві буде для Америки джерелом інформації про економічну і політичну вагу України, про що вони ще й досі знають, на жаль, дуже мало, і в наслідок цього, нарешті, закінчиться довга ізольованість України від решти світу.

Промовець висловив вдоволення, що американський Уряд призначив на генерального консула до Києва доктора економічних наук досвідченого професійного дипломата Вілліяма Кортні, представивши його присутнім.

Д-р В. Кортні розпочав свою промову анекдотою про те, як в СССР засекречують рухи своїх же високопоставлених осіб. Потім він детально поінформував присутніх про завдання американського консуляту в Києві, про що писала „Свобода" в числах 90 і 93 за 14-го і 17-го травня ц.р., після його зустрічі з українською громадою у Вашінгтоні і відвідування УНС. Після цього В. Кортні докладно відповідав на численні запитання присутніх.

В. Баранецький подякував д-рові В. Кортні за його слово, сказавши, що американський Уряд не міг би вибрати більш поінформовану і ліпше підготовану людину, ніж він, щоб репрезентувати ЗСА у Києві. Після цього мґр Володимир Баранецький в імені УІА передав д-рові В. Кортні подарунок — перший том англомовної Енциклопедії України. Він, як президент Фундації Еникльопедії України запевнив В. Кортні, що він отримуватиме наступні томи, як тільки вони появлятимуться.

Зустріч з д-ром В. Кортні закінчилася дружньою гутіркою і обміном думок.

„УРЯД АМЕРИКИ ВІРИТЬ В ДУХА ВОЛЬНОСТИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ", — СКАЗАВ ВІЛЛІЯМ Г. ТЕФТ

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ЗСА ВІТАВ 31-шу КОНВЕНЦІЮ УНС; ПРОГОЛОШЕНО ВИСЛІДИ ПЕРЕДВИБОРІВ, ПІДТВЕРДЖЕНО РЕЗОЛЮЦІЮ ЩОДО ЗЛУКИ УНС З УБС

Дірборн, Миш. — На початку чергової сесії 31-ої Конвенції УНС, в четвер, 29-го травня 1986 року, вранці делеґати обрали членів Резолюційної комісії в такому складі: Богдан Гнатюк, Ярослав Білак, Василь Шарван, Гелен Словік, Володимир Сенежак, Богдан Робак, Роман Дяків, Олег **Волянський і головний редактор „Свободи"** Зенон Снилик та „Українського Тижневика" Рома Сохан-Гадзевич.

У дальшому порядку нарад обговорено справу злуки між Українським Народ**ним Союзом і Українським Братським Союзом, що** її зреферував головний предсідник УНС д-р Іван Флис. Після короткої дискусії рі**шено підтвердити резолюцію схвалену 30-ою Конвенцією УНС, що УНС є за злукою цих двох українських братських організацій і новий,** обраний 31-ої Конвенцією Головний Уряд УНС має далі вести переговори в цій справі.

У цій частині ранніх нарад увійшов на залю Владика Митрополит УКЦ Стефан Сулик з яким прибув о. митрат Мартин Канаван, голова Союзу Українців Католиків „Провидіння". Владика С. Сулик коротко привітав учасників 31-ої Конвенції і поблагословив усі рішення та постанови, що їх винесуть учасни**ки Конвенції для добра** УНС та українського народу.

Тут перервано звичайний порядок нарад четвертого дня Конвенції, щоб вислухати привітання від Уряду ЗСА, що його виголосив заступник секретаря оборони Вілліям Говард Тефт IУ. Представника Уряду представив головний радний Тарас Шмаґала, а ескортом В. Тефта IУ був генерал-майор летунства Клодіюс Ваттс III. У своєму слові В.Г.Тефт у першу чергу висловив жаль, що віцепрезидент ЗСА Джордж **Буш цим разом не міг при**бути із-за інших важливих політичних обов'язків, **так як це було чотири роки тому** на Конвенції УНС. Далі у своїй промові В.Г.Тефт перевів порівняння поміж ментальністю американської **людини з часів революції і ментальності українських** козаків, які глибоко вірили і обстоювали віру і свободу.

На його думку, поміж ними є велика подібність тому, що такими відданими для справи свободи як були американські борці з часів революції були також українські козаки, девізом яких завжди був клич волі. На думку В. Тефта IУ український нарід — це вільний нарід зі сильним незалежницьким духом, якого навіть Й. Сталін не міг знищити голодом у 1932-33 роках, коли то в Україні згинуло голодовою смертю сім мільйонів населення.

Відтак В.Г.Тефт IУ ствердив, що на Заході існує ще багато людей, які мало навчились і не знають історії минулого. Тепер, однак, американський Уряд зрозу**мів цю недостачу і засвоює** собі широке знання історії таких народів, як український. Нав'язуючи до трагічної катастрофи нуклеарного вибуху у Чорнобилі він вказав на основні різниці **політики ЗСА і СССР. Ко**ли в СССР усе залишається засекречене, американське суспільство негайно знало усі деталі того нещастя, що скоїлося із несподіваним вибухом міжпростірного корабля „Челленджер" чи у випадку нуклеарного вибу**ху на Тримилевому Острові і гостро натаврував совєтський уряд за відмову від допо**моги у катастрофі в Чорнобилі, що її запропонував Уряд ЗСА, а відтак у своєму слові В.Г. Тефт IУ перейшов до обговорення потреб зміцнення оборони ЗСА, яка була занедбана в часі детанту, і яка тепер особливо потребує закріплення, що може статися лише тоді, коли існуватиме сильний оборонний бюджет. Побажавши на закінчення успіхів у дальших нарадах 31-ої Конвенції УНС, Вілліям Г.Тефт IУ висловив надію, що український нарід вибоpe для себе волю і незалежність.

Після закінчення промови, яку делегати прийняли гучними оплесками і повстанням з місць В.Г.Тефт IУ став до спільної знімки із присутніми на залі учасниками - ветеранами американських збройних сил.

Відтак редактори Зенон Снилик і Рома Сохан-Гадзевич мали нагоду перевести з В.Г.Тефтом IУ коротке інтерв'ю. Відповідаючи на поставлені йому питання він заявив, що члени Пента**ґону на всіх щаблях тепер** добре обзнайомлені із проблемами України з уваги на її положення та також через те, що український і балтійські народи є в постійній опозиції до домінування великоросійської політики в СССР. Він вказав також **на релігійність саме цих** народів і довгу невгаваючу ніколи історію стремлінь до окремішности. На питання у справі трагедії в Чорнобилі В.Г.Тефт IУ назвав її дуже поважним випадком, **який буде мати на довгий час** наслідки для економії України. На його думку, смертність від експльозії мусіла бути більша і, на жаль, в майбутньому буде ще багато випадків смертей осіб, які були наражені на радіяцію.

У дальшому порядку 31-ої Конвенції, коли репрезентант Уряду ЗСА залишив залю нарад приступлено до проголошення вислідів передвиборів голосування, **які відбулися в третьому** дні нарад у середу, 28-го травня ц.р.. З усіх присутніх 363 делеґатів у передвиборах голосувало 355. Висліди передвиборів подали делеґатам члени Виборчої ко**місії, а це Марія Беднарчук** англійською мовою і Михайло Нич українською мовою. Кандидати на головного предсідника: д-р Іван Флис — 193 голосів, Йосип Лисогір — 131, Іван Телюк — 14 (який відтак відмовився від кандидування на пост головного предсідника), кандидати на заступника **головного предсідника:** д-р Мирон Куропась — 207 голосів, Іван Телюк — 62, Василь Пастушок — 26, Тарас Шмаґала — 12 (два останні відмовилися від дальшого кандидування), директор на Канаду: сенатор Павло Юзик — 189 голосів, Іван Геврик — 52, Василь Дідюк — 16, Бернард Кор**чинський — 14, Анна Гарас — 12, Леонід Філь — 12. Усі за виїмком П. Юзика і Б. Корчинського відмовилися від дальшого кандидування. Кандидати на заступницю головного предсідника: Ґльорія Пашен — 159 голосів, Анна Гарас — 120, Марія Душник — 17 (відмовилися від кандидування); кандидати на головного секретаря: Володимир Сохан — 284 голосів, Михайло Шпонтак — 38, кандидати на головного касира: Уляна Дячук — 297 голосів, Степан Гавриш — 9 (відмовився від кандидування).**

Кандидати на членів Головної Контрольної Комісії: Н. Олесницький—224, А.Дорошенко-192, І.Геврик-190, Б. Гнатюк — 178, о. митрат С. Біляк — 157, С. Гавриш — 138, І. Винник — 108, Б. Футей — 95, І. Телюк — 77, О. Репета — 41, В. Ліщинецький — 39, М. Шпонтак — 18, М. Спольський — 14, В. Дідюк — 10, В. Яців — 9 (3 останніх 7 кандидатів відмовилися від дальшого кандидування за виїмком М. Спольського).

На головних радних кандидували за порядком голосів: В. Пастушок — 185, А. Джула — 160, Р. Татарський — 158, Т. Шмаґала — 156, Т. Максимович — 153, Т. Мороз — 153, Е. Іванців -147, Л. Філь-143, Г. Олек-Скатт — 135, В. Гавриляк — 122, В. Квас — 122, М. Хоманчук — 119, В. Дідюк — 116, А. Кейбіда — 116, М. Снігурович - - 93, С. Куропась — 90, Р. Припхан — 87, А. Худолій — 81, Г. Словік — 77, П. Дяків — 76, В. Гетьманський — 76, М. Сорока — 76, Р. Куропась — 72, О. Гентіш — 64 *, В. Лучків — 64, В. Євтушенко — 61, В. Шарван — 60, М. Кульчицька — 59, А. Гарас — 58*, А. Кобрин — 58, І. Скочиляс — 57, М. Сірий — 50*, В. Корчинський — 49*, Т. Бутрей — 46, Е. Волошин — 44, о. М. Ткач — 42, Б. Футей — 41*, С. Репета — 38*, М. Карачевський — 24*, Дж. Чабан — 15* А. Саган — 11*, А. Рудник — 8, С. Гавриш — 7*, І. Пригода — 7*, О. Ковальчук — 6. Із запропонованих кандидатів на головних радних відмовилися ті, біля яких є зірка, всі інші кандидують далі.

У зв'язку з кандидатурою на головного предсідника Й. Лисогора виринула контроверсія з уваги на його статус почесного члена Головного Уряду УНС. Конвенція рішила передати цю справу до розгляду Контрольної комісії. Вона на окремих нарадах в четвер 29-го травня ц.р. по полудні рішила, що в цьому випадку ясно і недвозначно статут подає у параграфі ч. 43 т. А. „Почесний член ГУ не може кандидувати на ніякий виборний пост".

Після полудня в четвер, 29-го травня ц.р. не було ніяких нарад з уваги на те, що увечорі мав відбутися великий святочний бенкет. Наради будуть продовжуватися в п'ятницю 30-го травня ц.р. звітами Фінансової, Виборчої і Резолюційної комісій.

Прохаємо вибачення: у Комісії просьб і скарг членом її є Максим Задойний, а не Микола як помилково подано.

СОЮЗНІ ДЕРЖАВИ МОЖУТЬ РОЗІРВАТИ ВІДНОСИНИ ЗІ СХІДНЬОЮ НІМЕЧЧИНОЮ

Бонн, Західня Німеччина. — З'єднані Стейти Америки, Англія і Франція попередили Східню Німеччину, що можуть розірвати з нею дипломатичні відносини, якщо не припиниться порушення статусу Берліну як єдиної територіяльно-політичної одиниці.

Уряд Східньої Німеччини ввів на лінії, яка ділить східній і західній сектори Берліну, пашпортну контролю для дипломатів, які досі показували лише посвідчення, видане східньо-німецьким міністерством закордонних справ.

Союзні держави оголосили про припинення всіх переговорів зі Східньою Німеччиною, про відкликання запляноваих офіційних візитів, а на випадок, якщо ці заходи не допоможуть, про повне припинення відносин.

Речник Державного департаменту заявив у Вашінгтоні, що американські дипломати у Берліні уважно спостерігають за ситуацією, яка відбувається на демаркаційній лінії.

Постанова уряду Східньої Німеччини є грубим порушенням міжнародних угод про всю Німеччину і про Берлін зокрема. Угоди були укладені між чотирма державами-переможцями у Другій світовій війні. Остання угода, підписана в 1971 році, передбачає вільний проїзд закордонних дипломатів у межах цілого міста.

Ситуація в Берліні буде обговорюватися на нараді міністрів закордонних справ країн НАТО, яка відбудеться в Галіфаксі, Канада. На цій же нараді буде прийнято рішення про можливі контрзаходи.

Введення контролі на демаркаційній лінії не могло бути здійснене без згоди Совєтського Союзу. Західні дипломати вважають, що контроля була введена з наказу совєтських властей.

Уряд Східньої Німеччини заявив, що прийняті заходи є відповіддю на обвинувачення західних країн, які вважають, що з території Східнього Берліну здійснюється терористична діяльність в західньому секторі. Західні спостерігачі висловлюють думку, що одночасно Східня Німеччина хоче зміцнити свої домагання на Берлін. Порушуючи післявоєнні угоди, Східня Німеччина проголошує Східній Берлін своєю столицею, не зважаючи на те, що місто є самостійною політичною одиницею.

СССР погодився відпустити 117 членів роз'єднаних родин

Вашінґтон. — Речник Державного департаменту Чарлз Редман у розмові з репортерами сказав, що Совєтський Союз дозволив виїхати до З'єднаних Стейтів Америки 117-ом своїм громадянам, які одружені або замужем за американськими громадянами.

„Совєтський уряд поінформував нас про позитивне вирішення 36 справ, які **включають 117 осіб. Ми маємо** надію, що це рішення Москви свідчить про те, що Совєтський Союз поділяє нашу турботу щодо взаємопорозуміння між обома народами", — сказав Ч. Редман на пресовій конферен**ції, що відбулася в Держав**ному департаменті.

Державний департамент покищо не повідомив прізвищ совєтських громадян, які входять в число цих 117 щасливих.

Леонід Плющ відвідав Америку і Канаду

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Колишній совєтський в'язень, член Української Гельсінкської Групи, фізик за професією, а тепер літературознавець Леонід Плющ прибув з Европи на американський континент. При нагоді зустрічі із д-ром В. Кортні, що є керівником підготовчої групи американського консуляту в Києві, яка відбулася в Українському Народному Союзі, Л. Плющ відвідав також „Свободу" та поділився своїми думками і плянами.

Леонід Плющ на відвідинах у редакції газети „Свобода".

Довідалися ми від нього, що він приїхав на запрошення Владики Митрополита УПЦ Мстислава, Наукового Товариства ім. Шевченка і Української Вільної Академії Наук, щоб виголосити ряд доповідей перед українською громадою.

Вже в неділю, 11-го травня ц.р., негайно після приїзду з Парижу, Л. Плющ був одним із доповідачів на жалібній академії у 60-річчя трагічної смерти Симона Петлюри, що відбулася в Домі Української Культури в Савт Бавн Бруку, Н. Дж. В суботу, 17-го травня, Л. Плющ взяв участь у річній конференції Наукового Товариства ім. Шевченка, влаштованій у домі НТША в Ню Йорку з приводу 125-річчя смерти Т. Шевченка, де говорив про шаманізм Т. Шевченка, а конкретно про ініціяцію „Кобзаря". Іншими доповідачами були проф. Юрій Луцький і проф. Омелян Пріцак. Конференцію відкрив проф. Юрій Шевельов, а заключне слово виголосив д-р Ярослав Падох.

Чергового дня, у неділю, 18-го травня, Л. Плющ виступив в Українській Вільній Академії Наук в Ню Йорку із доповіддю п.н. „Таємниця Миколи Хвильового".

В дальших своїх гостюваннях в ЗСА Л. Плющ виголосив дві доповіді про шаманізм Шевченка (ініціяція „Кобзаря" і „Ворожки") у Філядельфії. Подібні доповіді буде мати він в Рочестері та Баффало, відвідає Торонто, а на закінчення виголосить дві доповіді на конференції в Урбані про поезію Василя Стуса і проблему провінціялізації української культури.

Радіємо з активізації Л. Плюща на літературнознавчому полі, тим більше, коли довідуємося, що саме закінчується праця над його книжкою, яку замовив Канадський Інститут Українських Студій п.н. „Екзот в творах Шевченка", а автор плянує вже другу.

Поруч із цими працями Л. Плющ бере активну участь в українському житті нашої громади в Парижі та цікавиться усіми справами, хоча від політики, як сам нав заявляв уже раніше, він тримається дещо осторонь.

Тепер, як і в усіх нас, в центрі його уваги трагедія в Чорнобилі. У нашій розмові в редакції він підкреслив, що трагедія України, яка тепер знову навістила нашу батьківщину, не може зійти із нашої уваги і наших думок. Катастрофи були вже різні, стверджує Л. Плющ, але такого розміру, здається, що не було. Ціла ширина нещастя покажеться щойно із часом і на це ми мусимо бути приготовані. На думку Л. Плюща причина нуклеарного вибуху в Чорнобилі була правдоподібно, як це часто трапляється у совєтській системі, спричинена халтурою та недбалим виконуванням обов'язків працівниками.

Треба побоюватися, що совєтська влада в майбутньому не буде зацікавлена долею українського населення і захворюваннями на рака або буде применшувати розміри цієї величезної катастрофи.

Прощаємося після нашої короткої зустрічі у редакції „Свободи" з однією думкою і одним прагненням, щоб ні в кого із нас, українців, не забувся ані на хвилину Чорнобиль з його так далеко ідучими наслідками на українській, не своїй землі.

В УІА вручено нагороди Фундації О. і Т. Антоновичів

Ню Йорк, Н. Й. — У суботу, 17-го травня ц.р., о 4-ій годині по полудні, тут в Українському Інституті Америки (УІА) відбулося п'яте з черти вручення нагород Фундації Омеляна та Тетяни Антоновичів.

Жюрі в складі: проф. Богдан Рубчак — голова і члени — проф. Роман Шпорлюк та проф. Іван Фізер признали нагороди оцим лавреатам — літературному критикові та есеїстові Юрієві Лавріненкові й історикові Дейвидові Сондерсові. Ю. Лавріненка нагороджено за його збірку есеїстичних споминів „Чорна Пурга", видану Прологом, 1985 року, а проф. Д. Сондерса за його твір п. з. „The Ukrainian Impact of Russian Culture, 1750-1850". Обидва автори, крім грамот відзначення, отримали по 5,000 долярів.

У програмі цієї імпрези було кілька промов. Вступне слово сказав О. Антонович, а після нього доповідав проф. Б. Рубчак, накреслюючи літературний стиль і творчий доробок Ю. Лавріненка. За Ю. Лавріненка, який хоча був присутній, але із-за його слабкого здоров'я говорила його дочка Лариса, яка на підставі розмов із своїм батьком склала цілість слова. Вона теж в імені свого батька висловила подяку. Відтак про проф. Д. Сондерса та його книжку доповідав проф. Р. Шпорлюк. Отримавши нагороду подякував і сказав коротке слово по-англійськи нагорожений автор Д. Сондерс. Він пояснив, що вправді розумів, що говорили його попередники але говорити йому ще важко, бо досі він мало мав нагод говорити українською мовою та добре мусів вивчити українську мову, щоб мати прямий доступ до матеріялів, якими користувався саме для своєї останньої праці.

Після промов і подяк присутніх запрошено до буфету, що його приготовили членки Союзу Українок Америки.

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ, як побідомило ТАСС, 400 **совєтських вчених працюють над енциклопедією ЗСА. Цю енциклопедію випустять видавництво „Совєтская энциклопедія" та інститут ЗСА і Канади, правдоподібно перед 1989 роком і в неї ввійдуть** приблизно 5,000 статтей про державну систему, історію, економіку, закордонну політику, культуру тощо. До праці над енциклопедією **будуть заанґажовані також і американські науковці. Енциклопедія має** появитися в двох томах, тиражем 100 **тисяч екземплярів.**

Філядельфійський Комітет Гарвардського Проєкту починає працю

Філядельфія, Па. (Я.Т.). — Дня 8-го травня відбулося тут в УОКЦентрі засідання управи комітету Гарвардського Проєкту. Метою цього засідання було оформлення управи, розподіл функцій між її членами та намічення пляну праці.

Після обговорення завдань та проблем, які стоять перед Гарвардським Проєктом на терені Філядельфії й околиці, члени управи розподілили між собою обов'язки як слідує: голова управи д-р Стефанія Бережницька, містоголова о.д-р Іван Біланич, секретар — інж. Іван Даниленко, скарбник — мґр Марта Шиприкевич, організаційна й імпрезова референтка — мґр Наталія Даниленко, координатор збіркого реферату — інж. Володимир Медуха. Усі інші члени управи працюють у збірковому рефераті.

Перед філядельфійським комітетом Гарвардського Проєкту, як і перед комітетами Г.П. у інших округах, велике і важке завдання. Щоб здійснити Гарвардський Проєкт треба дуже поважних фондів, а тисячоліття хрищення Укаріни уже дуже близько. Комітет має надію що наші філядельфійські й довколишні організації і все наше громадянство поставиться до великої справи Гарвардського Проєкту з повним зрозумінням і жертвенністю.

Комітет Гарвардського Проєкту повідомляє що дві філядельфійські фінансові інституції відкрили окремі конто, на які можна вплачувати пожертви на Гарвардський Проєкт. Число конто Української Щадниці є — 200223 і число конто Щадниці „Тризуб" є ОА-539.

Появився новий український науково-популярний журнал

Джерзі Сити, Н.Дж. — При кінці січня 1986 р. появилося перше число нового науково-популярного журналу на природознавчі і технічні теми. Називається цей журнал „Науково-Технічний Вісник УТГІ", а видає його Український Технічно-Господарський Інститут, установа з довголітньою традицією.

УТГІ має тепер свій головний осідок в Мюнхені, але журнал друкується в Торонто.

„Вісник" бере собі за мету виповнити одну з багатьох прогалин в ділянці інформації рідною мовою досягнень технічних і природознавчих наук. В журналі будуть поміщені статті про різні українські осягнення.

Рівень статтей науково-популярний, щоб людина і з пересічною освітою в даних ділянках могла їх зрозуміти, подібний до такого журналу як н.п. „Scientific American".

Перше число містить статті про поняття вакууму (порожнечі) в фізиці, занечищення довкілля, лейзер, палеонтологічні розкопи в Україні, біологічні експерименти в космосі та інші новини.

Редагували перше число д-р Юрій Курис і д-р Марко Горбач.

В справі замовлення першого для всіх безплатного числа звертатися на адресу: Dr. Marko Horbatsch, Physics Department YORK University 4700, Keele St. Toronto, Ont. M3J 1P3, Canada.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Патріотизм і романтика

У минулу неділю, 25-го травня ц.р., відбулася в Америці рідкісна подія, яку могли придумати люди лише з вийнятковою фантазією. Шестилітня дівчинка-школярка започаткувала програму під назвою ,,Руки почерез Америку": близько три мільйони людей, між ними посадник Ню Йорку й нюйоркський губернатор, президент Роналд Реґен із своєю дружиною і всією ріднею та штабом Білого Дому, духовники, губернатори стейтів, звичайні громадяни, тримали один одного за руку і той ланцюг простягався від нюйоркського Беттері Парку недалеко Атлантику по Тихий океан у Каліфорнії. Загалом це був перший у всесвітній історії ланцюг мужчин, жінок і дітей, людей різних рас, віровизнань і професій, різного віку, який тягнувся буквально вздовж 4,152 милі. Ціль — зібрати подорозі гроші для бідних і голодуючих, формально в Етіопії в Африці, насправді також в Америці. Люди пересічно давали 10 долярів від особи, але в самому Ню Йорку понад 150,000 осіб жертвували по 25, 35 і більше долярів. Ще не проголошено фінансовий звіт і часописи, що їх обслуговували репортери, які належали до того живого ланцюга, цікавилися більше романтикою імпрези, географією та реакцією учасників і мільйонів глядачів по обох сторонах траси, аніж фінансами.

Ланцюг сполучених рук ішов почерез 10 міст, дві пустині, один гірський каньйон і 20 рік.

Того самого дня відбулася ще друга подібна імпреза, також можлива тільки в Америці, де ,,все може статися". Коло 150,000 людей бігли впоперек північно-американського континенту, від Атлантику по Тихий океан. Знову мужчини і жінки, люди різного віку і всіх рас, етнічних груп та професій. Коли ,,Руки почерез Америку" можна зарахувати до харитативної акції, то біг почерез Америку був спортовою імпрезою, що сполучав американський патріотизм із гоном до романтики.

Президент Реґен виголосив з того приводу почерез всі радіостанції коротку промову, в якій прославляв імпрези, як доказ, що це ,,Нова Америка". Він згадав, що ЗСА видаткували вже кругло 80 більйонів долярів на ,,хліб для потребуючих його" і 89 мільйонів долярів для добровільців, які жертвували свій час задля харитативної акції.

Газетні і радіотелевізійні коментатори присвячували з цієї нагоди увагу проблемі бідности в Америці. Ліві демократи-ліберали критикували президента Реґена, що він у минулому тижні у промові до учнів одної середньої школи запевняв, що ,,В Америці не бракує харчів, треба тільки знати, де їх шукати". Реґен казав правду, відомо, що ,,В Америці ще ніхто не помер з голоду". І хоча Америка є країною контрастів і країною, в якій поруч із мільйонерами є люди бездомні і безробітні, але це найбільш харитативна країна у світі — для власних громадян і для кількадесяти інших країн. Правдою є, що існує в Ню Йорку й кількох інших великих містах проблема потреби міського притулку для бездомних. Але правдою є також, що існує чорний ринок на харчові картки, що їх отримують люди ніби бідні, проте за ті харчові картки купують у великих крамницях люксусові харчі: жінка навантажує на візок три поверхи харчів, а її чоловік підїздить під крамницю люксусовим автом, щоб дружину і той харчовий вантаж відвезти додому. У дебатах над ощадностями, щоби зрівноважити державний бюджет, який виказує астрономічний дефіцит, вказувано на багатомільйонові суми, які йдуть на адміністрацію державних допомогових аґенцій.

Америка одночасно країна, закохана у спорті. Біг почерез Америку — це не наслідування того першого олімпійця, який біг у старинній Греції з бойовища до Атен, щоби сповістити перемогу над персами і так виснажився, що крикнувши ,,Перемога!"-упав трупом. Це радше фізкультура, яка тримається староримської засади ,,у здоровому тілі здорова душа". В Америці помирають також діти й немовлята, але доходять до дуже пізнього віку мужчини й жінки, бо роблять руханку, ,,бігають", дбають про харчову гігієну і систематично перевіряють у лікарів стан свого здоров'я. Поруч із цим існує в Америці болюча проблема конечности державної опіки над здоров'ям громадян — до чого не хоче допустити могутнє конґресове ,,лоббі" Асоціяції Американських Лікарів. Тут ,,хворіти можуть тільки багатирі" і похорон коштує маєток. Але у цій країні безмежної свободи і суперництва приватної ініціятиви, є величезні можливості безплатного вишколу на різні роди праці і можливості дістати працю — коли хтось її захоче.

Патріотизм, допомога і романтика — гарна сполука. Можна вчитися на цьому прикладі, який доказує високу культуру народу.

М. Платковський

МІНУСИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ

За кілька останніх місяців українці явно програли деякі важливі для них справи, а в інших справах сталося таке, що дошкульно вдаряє по українських життєвих інтересах. Перша наша програна — це справа Івана Дем'янюка. Було багато даних, а може і певність, що Іван Дем'янюк невинний у поставлених йому обвинуваченнях. Та ідеться тут навіть не про долю одної людини, якщо Україна понесла мільйонові жертви від часу програння Визвольних Змагань років 1917-21. Якби існувала хоч якась можливість, що Дем'янюк був винним, то нам взагалі не треба було б розпочинати якоїсь акції в його обороні. Бож є безумовно, чи радше можуть бути, злочинці і серед українців і таких немає чого обороняти. Якщо ж українське громадянство мало підстави вважати Дем'янюка невинним, то треба з огірченням ствердити, що наші заходи в його обороні закінчилися повним неуспіхом. І якщо навіть припустити, що суд в Ізраїлі оправдає Дем'янюка, то це буде скоріше завдяки старанням адвоката О'Коннора (якому, правда, українці допомогли фінансово) і завдяки безсторонности ізраїльського суду, до сумлінности якого українці безпосередньо чи посередньо і на різних рівнях апелювали. Найбільш виграє в такому разі Ізраїль, а програє СССР і... Америка, яка видала Дем'янюка, при чому в час рішень відповідних американських установ ще не було таких свідчень, які, можливо, спричиняться до виправдання Дем'янюка. Але це означатиме, що українці таки програли цю справу.

Друга справа — це справа Медведя. Правда, ціла ця справа відбулася в блискавичному темпі і так само блискавично скінчилася. Українці (і за це їм честь) все таки спромоглися на чималу активність. Але безрезультатно, при чому в цьому випадку не може вже бути хоч крихітки надії, як в справі Дем'янюка. Медвідь, якщо він ще живе, правдоподібно закінчить своє життя в якомусь концентраційному таборі.

Чому, на наш погляд, українці в обох цих випадках програли? Бо виглядає так, що ми не маємо таких зв'язків і такого впливу у Вашінґтоні, щоб наші вимоги, наші заходи і старання мали послух у вищих інстанціях американської держави. Нас у цих обох випадках просто зігноровано. Чому це так, чому не маємо ми більше впливу у Вашінґтоні, хоч не раз говоримо про те, що в Америці живе біля двох мільйонів громадян українського походження? Чи тому, що ми більше звертаємо увагу на наші внутрішні українські справи, в тому і на наші внутрішні розходження і суперечки, аніж на потребу відповідної репрезентації у Вашінґтоні перед урядовими і парляментарними колами? А може тому, що ми таки розбиті, власне тут на американському терені, маючи дві централі, що в багатьох випадках не можуть спільно виступити в справах загальнонаціонального інтересу? Так чи інакше, але такий стан дошкульно відбивається на наших дуже важливих життєвих інтересах.

Третя справа ні в якій мірі не залежала від українців у діяспорі. Це не наша програна, а наша трегедія. Цю трагедію ми переживаємо, переживали в минулому і ще будемо переживати, бо Україна не має своєї вільної держави, бо вона знаходиться під брутальним поневоленням Москви. Мова тут про трагедію в Чорнобилі, та ще й по сусідстві з нашою столицею — Києвом.

Напевно не один український журналіст або публіцист бажав би щось сказати і написати про цю жахливу подію. Але — що писати, якщо ми не маємо і ще напевно довго не матимемо докладних інформацій про розмір і про наслідки страшної катастрофи. Треба обмежитися деякими ствердженнями.

Напевно дехто з українців припускає, що це сталося не в наслідок якихось технічних чи людських неполадок, а з волі Москви, щоб як під час голоду 1932-33 років нанести жахливого удару українському народові. Але, думаючи тверезо, таке припущення мало правдоподібне. Не тому, що злочинний совєтсько-московський режим не пішов би на такий злочин, а тому, що після експльозії вітер міг би піти на північ, на Москву, а такого ця остання хіба ризикувати не могла. Але є дальші питан-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про простягнену руку

Останньої неділі, 24-го травня ц.р., ми всі були свідками рідкісного феномену, який кожного із нас мусів на свій спосіб порушити. Бо як можна було залишитися байдужим на вид тисяч людей різних соціяльних походжень і рас, що з усіх-усюдів зібралися, щоб простягнути один одному руки і створити живий ланцюг через цілі ЗСА?

Ми бачили самі в неділю ранком десятки осіб, що їхали з усіх передмість до Ню Йорку у сорочинках з написом ,,Руки через Америку", щоб лише мати нагоду взяти участь у живому ланцюгу та заплатити свою лепту десяти долярів на добру ціль — допомоги тим землякам, які ходять голодними.

І саме ця ціль зуміла з'єднати людей, які в іншому випадку ніколи не хотіли б стати поруч себе та ще й подаючи простягнену руку політичному чи іншому противникові.

Гляділи ми на цю виїмкову картину, читали про цей настрій спільноти, який переходив з одних на других і думали, як звичайно, у таких випадках про нас — про українську, поділену на десятики різних груп та переконань громаду у вільному світі. Чи могли б ми станути тримаючись за руки тепер, коли це так дуже потрібне? Чи зуміли б створити живий ланцюг для одної доброї спільної цілі і забути принаймні на один день наші дрібні неполадки, особисті амбіції, взаємні закиди і підозріння?

А ми складаємо заяви і заклики, кожний для себе, кожний для своєї організації, для свого партійного угруповання, завжди нібито в ім'я українського народу, але рідко таки справді з думкою про це добро. Але партійного ,,противника" не добачається навіть на вулиці, а не то щоб йому подати і стиснути дружньо руку.

Ми вже від довшого часу спостерігаємо гарний звичай, що запровадили у католицькій церкві в Америці та у Франції, Німеччині та інших західніх державах, коли то перед св. Причастіям вірні стискають руку своїх частенько припадкових сусідів, що стоять поруч з усміхом і привітом ,,Хай мир буде з вами", і цей звичай нас завжди однаково зворушує. А ми ідемо все ще до св. Причастія із затисненими устами і надмірною повагою, а на сусідів навіть не споглядаємо, не то, щоб усміхатися до них чи стискати їм руку.

Хтось із знайомих, якому ми подавали ці заввaження переконував, що це все фальш. Інший, з яким ми говорили про зворушення з приводу неділішнього ланцюга рук, говорив про те, що ,,американці уміють робити шов на один день".

Може і одні другі праві у своєму критицизмі. А все таки, це не перешкоджає нам далі жаліти, що у нас немає такого захоплення хоча б на один день і що ми ніяк не можемо навіть в обличчі такого величезного і непередбаченого ще наслідками нещастя, як нуклеарний вибух у Чорнобилі, у серці України, подати собі тут у вільному світі всі, без виїмку, руку і тим показати наше серце і наше зрозуміння для українців там де вони переживають трагедію, якої досі Україна не знала.

О—КА

Василь Ленцик

СКАРБНИЦЯ ВІРИ, НАДІЇ І ЛЮБОВИ

II.

,,Так у космічних просторах те зеренце піску, яким є наша земля, летить у якісь незнані безодні, в яких може ждуть її незнані катаклізми, так і той малий човен, яким є життя народу на цій землі, киданий незмірними хвилями розбурханого бурею моря, — летить у якусь безодню, в якій усі думаючі люди предвиджують страшні катаклізми. Темна і страшна перед нами будучина. Іде на нас вітова революція, що вже загорнула великі області світу. Вона принесе нам передовсім безоглядне переслідування для Христової Церкви. Передовсім нас священиків жде правдоподібно доля священиків Мексику, Еспанії, і Союзу сов. Республик. Многих із нас жде певно вязниця, муки і смерть. То для нас не було би таке страшне, бо нема вищого й гарнішого ідеалу для християн, як віддати життя за віру. Смерть за віру це участь в жертві Христовій ... Надіюся, що коли ця хвиля прийде, може вже й незадовго, не задержимося перед жертвою й радо її принесемо". Своїм пророчим видінням Слуга Божий Кир Андрей предвидів майже точно ті часи, які прийшли в часі після Другої світової війни і які тривають до нинішнього дня, майже точно 54 роки від писання того послання. Митрополит тоді писав про катаклізми і такий катаклізм переживає наш нарід якраз тепер після страшного вибуху атомового реактора в Чорнобилі, де тисячі людей згинуло і ціла країна затрусена радіяцією, катастрофічні наслідки чого ще нині годі предвидіти.

Слуга Божий Кир Андрей писав тоді про переслідування — ,,в яких священики без жодного може удержання, серед загального може відступства від віри, будуть мусіти прямо голод терпіти, й мешкаючи в якихнебудь розвалених і вогких хатинах, в знищених одежах без обуви в голоді й холоді будуть мусіти вести щоденну завзяту боротьбу зі злом —... Такі часи переслідування, часи мученичої смерти для многих, є також для многих часами відступства, зради, часами зіпсуття і невіри, часами безбожности... Убиватимуть вас і будете зненавиджені між усіми народами ізза мого імени..."

З приходом большевиків в Україну прийшли часи мученичої смерти, але й траплялися випадки відступства.

Передбачаючи страшні часи, які наближалися на наш народ, Слуга Божий Кир Андрей видав зарядження, щоб священики разом із своїм Архипастирем віддали себе ,,при торжественнім Богослуженні в честь Пресв. Евхаристії Ісусові Христові: ,,Вас дорогі браття — писав Митрополит Андрей — розсіяних по всіх закутках, по всіх містах і селах нашої святої України, запрошую до співучасти в цім торжественнім віддані Ісусові Христові".

Хто без зворушення не прочитає оцих потрясаючих слів Великого Святця зі Святоюрської гори, що й нині не перестали бути актуальними для нашого народу в Україні і розсіяного по цілій земській кулі.

...,,Нехай всі наші серця злучаться в одну благальну молитву о Боже милосердя, о поміч у всіх наших трудноощах і бідах".

,,А скільки тих трудностей, скільки терпіння і болю, скільки біди в нашім народі. Є передовсім ті загальні всенародні нещастя, котрі нам всім лежать тяжко на серцю. Трудноші загального народного положення, з котрих не видиться виходу, рани котрих довгі літа не можуть злічити, і біль більший, як всі прочі народні роздори, братовбийча боротьба, розділ на партії, взаємна ворожнеча, вічні непорозуміння і це одно найгірше зі всіх, що відноситься до чувства найблагороднішої любови вітчизни".

Серед численних прохань до Вселаскавого Бога, Слуга Божий Митрополит в Посланні з 15-го червня 1932 року просить так: ,,Нехай дасть нашій Церкві мужів повних Св. Духа, Духа премудрости і Духа розуму, котрі б невтомним науковим трудом присвічували, показували дорогу праці будучим поколінням на цілі століття"... ,,Нехай всюди поміж нами в духовім і світськім стані, в кожнім поколінню буде досить людей 'посланих от Бога', котрі б зуміли молоді всіх станів давати щирий і добрий провід, правдиве християнське виховання від дитинства аж до літ повного розвитку молодечих сил і молодечого розуму"... ,,Нехай Бог дає нашому народові мудрих провідників у суспільнім і політичнім життю, які б шукали не свого, а загального добра, які б давали провід, а не улягали кожному вітрові загальної опінії, які б сміло й голосно признавались до принципів Христової віри".

В тому Богом надхненому Посланні Слуга Божий думав і про нас на чужині, коли писав: ,,Скільки то ласки треба випросити від Божого Сина, щоб тому всему зарадити і щоб наші люди на чужині так жили і так працювали, щоб самі мали хосен та Бога нічим не ображали".

Як пекучо актуальними є слова Слуги Божого для нас на чужині, де бракує нам так дуже провідників, які в суспільному і політичному житті шукали б перш за все загального добра а не потурали своїм партійним чи груповим, чи особистим амбіціям. А час такий, що вимагає від нас єдности, згоди і братньої любови. В час,коли всі сили пекла спряглися на нас, треба нам прислухатись до тих слів нашого Святця Слуги Божого Андрея, який не переставав підносити до Небесного Отця свої зболілі руки, щоб випросити благословення для святої України і її поневоленого народу.

Варто, щоб оці послання – поучення зібрані в щойно обговореному томі, знайшлися в кожній українській родині. Треба нам їх перечитувати та брати собі до серця і розуму ці прецінні поучення, бо вони випливають із його святої і Богом надхненної душі, дані Слугою Божим для сучасників і майбутніх поколінь улюбленого його українського народу.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ

У числі 79-му ,,Свободи" М. Кучер відповідає на міркування М. Євшанського в ч. 60-му ,,Свободи" заявою, що всі совєтські республіки дишуть ненавистю до режиму.

На мою думку, хід думок у цій проблематичній дискусії у М. Євшанського — правильний. Теж признаю речеві арґументи М. Кучерові, але ці пророчення мають ще інший аспект. Поминаючи історію імперії знаємо, що вони поставали і постають з раціі нагромаджування матеріяльного добра в користь певних станів, груп, клік і т.п. При тому не рідко використовують справедливі ідеї (національні, релігійні, соціяльні).

Невдачі в Німеччині, Мадярщині, Чехо-Словаччині, чи Польщі, а теж інші економічні труднощі в СССР не завалили імперії, бо це не було в інтересах ,,капіталістів". Державний капітал, яким рядять кліки в СССР є на руку приватним капіталам для рівноваги сил і вони його в потребі рятують. Характеристичною була остання заява генсека про бажання розмови ,,на вершинах", після трагедії в Чорнобилі, в пошукуванні засобів забезпечення, коли виявилася загроза для самого проводу імперії. Напевно в розмові обидві сторони згідно договоряться коштом поневолених.

Перфідія, перехитрювання і подібні методи ,,права і безправ'я" стали в нашому столітті вже навіть привілеєм мас. Сили вищі від людського розуму, на практиці, визнають хіба лише може ,,пригнічені". Такий світогляд дійшов вже до свого апогею і належить сподіватися поворотного припливу: віри в Бога. При існуючій комунікації це пошириться на континенти.

(Закінчення на стор. 3)

Роман С. Голіят

ІВАН КЕДРИН ПРО МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ І МАЙБУТНЄ

Іван Кедрин. ,,У межах зацікавлення". Видання НТШ Бібліотека Українознавства т. 53. Ню Йорк - Париж - Сидней — Торонто, 1986. 526 сторін.

Появу нової публікації на українському книжковому ринку, треба привітати, а тим більше, працю, яку спонзорує найстарша українська наукова установа, Наукове Товариство ім. Шевченка.

Упорядниця повищої праці ред. Івана Кедрина, ред. Ольга Кузьмович — голова Спілки Українських Журналістів Америки, у своєму ,,Слово від упорядниці збірника" згадує, що з-під пера Кедрина, вийшли досі такі книжки: ,,Берестейський мир", ,,Причини упадку Польщі", ,,Паралелі в історії України", ,,Життя — події люди. Спомини і коментарі", та п'ята з черги ця, з якою постараємося запізнати читача ,,Свободи".

У своєму слові ред. Кузьмович пригадує, що повища публікація, це тільки нечисленні зразки статтей І. Кедрина на різні теми, які не втратили своєї актуальности досьогодні. Вона старалася вибрати по декілька із таких актуальних тематичне ділянок, як, історія, політична наука, преса, мистецтво, література, і характеристика постатей з української спільноти.

Не зважаючи на свій вік, наш сеньйор українських журналістів є постійно активний, немає тижня, щоб він не написав одної-двох статтей. ,,І вони такі живі і актуальні, як ті з перед двадцяти чи сорока років". І. Кедрин, це виїмкова особовість. Він святкує цього року 65-річчя своєї журналістичної праці й 90-річчя з дня народження. Він працював 17 років редактором ,,Діла" і 20 років у ,,Свободі". В роках 1926-1936 був кореспондентом ,,Діла" у Варшаві, першим представником української преси у Клюбі парляментарних справоздавців, водночас мав дві місії від Екзекутиви УНДО, якої сам був членом: 1) бути зв'язковим між УНДО і Євгеном Коновальцем, що тоді перебував у Берліні (цю місію виконував разом із Дмитром Палієвим) і 2) наладнати зв'язки між екзильним урядом УНР у Варшаві та УНДО, щоби закінчити прикру полеміку, що її вела галицька преса проти Симона Петлюри, як того, що ,,продав Галичину" у Варшавському договорі.

Після слова О. Кузьмович, знаходимо короткий життєпис Івана Кедрина Рудницького, ,,Іван Кедрин-Рудницький (Короткий життєпис).

Кедрин народився 22-го квітня 1896 року в Ходорові, Західня Україна. 9-го червня 1914 року склав іспит зрілости з відзначенням в українській Академічній гімназії у Львові. В 1915 році австрійці взяли його до війська. 3-го вересня 1916 року, у битві у т. зв. Бережанському лісі, був ранений і дістався в російський полон. Був в Україні три роки — на різних місцях праці, здебільшого в міністерстві освіти, департамент вищого шкільництва. У 1918-19 роках почав уперше працювати в газетах: як коректор, нічний дижурний, міський репортер, у ,,Громадському Слові" і ,,Промені". Після першої евакуації Києва, зголосився у Вінниці до Дійової Армії УНР. У битві біля Ярмолинець у піхотному полку Шкільної Управи полк. Лорченка (пізнішого генерала) і за це дістав ,,Хрест Симона Петлюри". Виїхав з України як поручник Армії УНР в червні 1920 року, з останнім евакуаційним поїздом.

У Відні працював у редакції ,,Волі", де він писав ,,Хроніку", редагував рукописи, став секретарем редакції. Тоді теж, щоб відрізнити себе від інших ,,Рудницьких", прийняв псевдо Кедрин. Водночас вписався в університет, на філософський факультет — предмети історія, філософія, німецька література. Склав іспит, що дав йому право вчителювати в середніх школах Австрії, але присвятився журналістиці. Дістав ,,Абсолюторіюм" 10-го липня 1923 року, але, захворівши на легені, вернувся вже у вересні того року до Львова. На рекомендацію полковника Євгена Коновальця, з яким заприязнився у Відні, прийняли його негайно до редакції ,,Діла", де — з короткою перервою (під час якої редагував перемиський ,,Український Голос") працював аж до Другої світової війни у 1939 році. Як редактор ,,Діла", часто виїжджав закордон. Через Данціґ (Ґданськ) їздив часто до Берліну, стрічався з полковником Євгеном Коновальцем у Лянґфурі біля Ґданська. Перевів цілий місяць у панства Коновальців у Фюссені в Баварії і тоді списав з Євгеном Коновальцем його спомини, які згодом появилися як ,,Причинки до історії революції". Був членом заснованої конференції ОУН в січні 1929 року, про що ширше писав у своїх мемуарах. У роках 1939-1944 перебував у Кракові, перекладаючи на українську мову німецькі пресові повідомлення та займався — покутно — виданням вичерпаних польських книжок для дітей і молоді, щоби мати прожиток. До ЗСА еміґрував у 1949 році.

У наступній статті ,,Мої книжки і самокритика" І. Кедрин згадує рецензентів його книжки ,,Життя - події - люди", яка була обговорювана в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку й у Філядельфії. ,,За наймилішу мені оцінку книжки уважаю вислів проф. Омеляна Пріцака, коли ми з ним сиділи над річкою в Гантері і він сказав мені, що 'ніхто з дослідників новітньої історії України не зможе перейти мимо тієї книжки'".

У статті ,,За вісім років", автор обговорює події серед нашої спільноти в З'єднаних Стейтах Америки, в діяспорі й в Україні від 1976 року. Як досвідчений аналітик історичних подій, Кедрин переконаний, що ,,Українська еміґрація (чи поселення) має виконати три місії: 1) плекання і збереження української політичної думки, 2) приєднування Україні приятелів у чужинецькому світі і 3) творення таких культурних цінностей, що їх не всилі творити в Україні.

А в ,,Слові на прощання", Кедрин дякує Петрові Постолюкові — ініціяторові й видавцеві 724-сторінкової книжки ,,Життя-події-люди. Спомини і коментарі". ,,Пам'ять про Петра Постолюка, унікальну в українській громаді людину, яка про те тільки думала, яка книжка пригодилась би рідному суспільству, мені дорога, як про найближчого й найщирішого приятеля і на цьому місці ще раз складаю поклін його тіням". (стор. 29.)

Він дякує Ользі Кузьмович, яка піддала йому ідею видати ще одну книжкову публікацію, яку упорядкувала за різними ділянками. Вона вклала в цю книжкову публіка-

(Закінчення на стор. 3)

Мінуси...

(Закінчення зі стор. 2)

ня, що кидають жахливе світло на кремлівських володарів. Чому реактори будувалися близько від Києва, а не близько від Москви? Чому рятувальні акції розпочалися так пізно. Чому відкидається запропонована західньодемократичними державами, зокрема Америкою, допомога для рятування населення? І, най головніше, які наслідки чекають Україну, Білорусь і навіть Польщу (а не Росію) після цієї жахливої катастрофи. Якщо вода в Дніпрі буде затруєна і потече по всій Україні аж до Чорного моря, чи не грозять мільйонам українців, а насамперед населенню Києва, різні хвороби і в їх результаті смерть, що може, ця загроза, тривати десятками літ? В такому випадку, катастрофа в Чорнобилі може рівнятися тому, що було в часи штучного голоду в 1932-33 роках. Отже, в Кремлі можуть собі затирати руки і радіти, що вітер не пішов на Москву і, взагалі, на російські простори. Чи це не жах!

Ми є свідками, як на Заході дослівно всі (і державні мужі, і громадська думка) не тільки цікавляться, але навіть перейняті катастрофою в Чорнобилі. Відрадне є те, що чужоземні часописи (не всі!) пишуть про трагедію на Україні, а не в Росії, як це робилося майже регулярно раніше. Але треба, одначе, відмітити, що на Заході більше всього зацікавлені тим, чи не загрожуватиме також і тут радіоактивність. З помітною полегшою ствердужується, що тут загрози для здоров'я населення майже не передбачається. Дехто вважає навіть, що катастрофа в Чорнобилі зменшить можливості СССР загрожувати Заходові нуклеарною зброєю. Але менше або й зовсім не чується голосів співчуття українському народові, неселенню України. Це також належить до мінусів для української справи.

Національне...

(Закінчення зі стор. 2)

Той новий приплив принесе зі собою вищий ступінь організації суспільств (може кооператизм) і перенесе до історії теперішній матеріялізм-капіталізм, так, як переніс февдалізм, чи невільництво клясичного розуміння. Настане новий суспільний устрій і успокоїть нашу плянету на час кількох поколінь.

Можна з певністю сказати, що та нова ,,ідея" прийде зі сходу, а на ,,Сході МИ", — як писав перед війною Чернява.

О.Х.

Річні наради Союзу Братств і Сестрицтв у Вашінґтоні

Чикаго. — Річними нарадами представників братств і сестрицтв 17-го і 18-го травня ц. р. відзначив Союз Українських Католицьких Братств і Сестрицтв в Америці десятиліття свого існування. Союз був заснований у серпні 1976 року у Філядельфії і об'єднує під сучасну пору 15 братств і сестрицтв та понад 650 членів, в тому чотири братства молоді. Старшина Союзу тепер перебуває у Чикаґо і обирається на делеґатських з'їздах щотри роки; між з'їздами скликуються річні наради.

В цьогорічній нараді, що її господарями були сестрицтво і братство при церкві Святої Трійці в Сильвер Спринґ біля Вашінґтону, взяло участь 18 представників та кілька гостей. Наради відбувалися у приміщенні Філії Українського Католицького Університету у Вашінґтоні, а ними проводили присутні члени старшини Союзу: д-р В. Маркусь, голова, О. Гарасовська, містоголова, та Б. Ясінський, член. Звітували члени старшини за час від останнього загального збору у вересні 1984 року, як також складено звідомлення з праці членських організацій. Філядельфійську делеґацію провадив голова парафіяльної ради церкви св. Михаїла в Дженкінтавн інж. Є. Фаріон.

Звіти ознайомили присутніх з працею і проблемами в окремих парафіях та осередках. У двох осередках — Філядельфія і Вашінґтон — заплановано побудувати церкви, а в одному (Чикаґо) культурно-релігійний осередок з приводу ювілею Тисячоліття Хрищення України. Сестрицтва і братства у цих осередках активно заанґажовані у придбанні фондів та плянуванні цих споруд.

Важливе місце у цих нарадах присвячено ювілеєві тисячоліття та участі в його підготовці церковних братств і сестрицтв. Крім участи в парафіяльних чи епархіяльних ювілейних імпрезах та заходах, усі братства і сестрицтва в Америці заплянували ще свої власні ювілейні проєкти. Створено Ювілейну фундацію в сумі 30,000 долярів, призначену для субсидіювання видання праці ,,Історія братського руху в Україні". Така наукова праця приблизно на 600 сторінок має появитися в кінці 1987 року. Крім цього, Союз бажає придбати ювілейну хоругву.

Як відомо, сестриці і братчики є доволі активними в різних ділянках церковного і мирянсько-патріярхального та громадського життя. Наради вирішили наділити деяких членів ,,грамотою заслуги". На закінчення ділових нарад відслужено в університетській молитовниці Акафіст до Пресвятої Богородиці.

Наступного дня учасники нарад відбули прощу до пам'ятника Т. Шевченкові, де складено від сестрицтв і братств квіти та нагадано 125-ту річницю перенесення мощів поета на Україну. Після Літургії, яку правив о. Тарас Лончина, відслужено Панахиду за душу Т. Шевченка.

По обіді частина учасників нарад взяла участь у спільному свяченому, що його у Вашінґтоні вже традиційно спільно влаштовують українці, православні і католики. Від Союзу промовляв В. Маркусь, а від Чикаґських братств і сестрицтва О. Гарасовська. Братчик З. Муринець виступив з цікавою розваговою програмою. Багато до вдалого проведення цієї зустрічі причинилася А. Гаврилюк, голова Сестрицтва Почаївської Богоматері у Вашінґтоні.

Ця перша у Вашінґтоні братська зустріч залишила приємні враження серед присутніх місцевих та приїжджих учасників, а також як серед православних, так і католицьких гостей на спільному свяченому.

Іван Кедрин...

(Закінчення зі стор. 2)

цію багато труду й автор висловлює їй свою найщирішу подяку — ,,за її безкорисну працю". Він дякує голові НТШ — д-рові Ярославові Падохові й членам: проф. Василеві Калиновичеві, проф. Леонідові Рудницькому й мґрові Володимирові Ракові, які допомагали випустити в світ цю книжку ,,останню в моиому житті". (стор. 30.)

Дякує він Митрополитові Української Православної Церкви в Америці, Мстиславові, славетній українській піонерці української культури д-р Марусі Бек і мґрові В. Ракові, що вони, дізнавшись про замір автора видати таку збірку — добровільно і самотужки поспішили зі щедрою грошовою допомогою на покриття коштів друку. ,,До прихильних авторові цих рядків одиниць, наших видатних учених, належить проф. Григор Лужницький і проф. Василь Ленцик. Щира подяка їм за прихильну оцінку рукопису для Видавничої Комісії НТШ". (стор. 31.)

При кінці цієї статті наш сеньйор українських журналістів каже ,,що за останніх кілька років мої відносини дуже погіршилися, й ускладнилися. Померли мої три брати й сестра — залишився я сам. Відійшли найкращі приятелі, довкола пустка. Правда, знайшов я нових прихильних мені осіб і спасибі їм за їх гарне відношення до мене. Але, відчуваю те, про що ніколи не подумає молода людина — юнак, чи дівчина — старість". Крім ,,старости" Кедрин мусить доглядати хвору дружину й виконувати це все що належить до пані дому. Проте, він дякує Господеві, ,,що дав мені ще у пізньому віці сяку-таку ясність ума. А при власній журналістичній рутині із понад тисячтомовою бібліотекою, (яку він записав разом із збіркою коло 50 образів наших визначних мистців, на НТШ) довідниками і поважними журналами — писати мені статті не дуже трудно. Є за що дякувати Богові. Але, є й причина відідхнути з полегшою, коли ставимо тут останню крапку".

Зміст цієї книжки заповняють 91 статтей, друкованих у різних роках у наступних книжках, періодиках, журналах, альманахах, газетах, а саме: ,,Берестейський мир", 1919-1928, Львів-Київ, 1928; ,,Наш Львів"; ,,Євген Коновалець та його доба"; ,,Український Історик"; ,,Український Журналіст"; ,,Овид"; ,,Вісті Комбатанта"; ,,Збірник Календар-Альманах УНСоюзу"; ,,Лицар праці і обов'язку"; ,,Діло"; ,,Свобода"; ,,Новий Шлях"; ,,Українська Думка"; та кілька статтей, під якими не подано джерела.

У статті про Митрополита Андрея Шептицького читаємо, що в серпні 1941 року Кедрин відвідав Митрополита й їх майже двогодинна розмова, зійшла була й на внутрішньо-українські відносини, м.і. про Акт 30-го червня Митрополит заявив, що ,,Неспокійний у своїй совісті", чи добре зробив, що поблагословив новий уряд, бо чув із різних сторін гостру критику методи, як той уряд складено, та як взагалі створено такий ,,доконаний факт" проголошенням української державности в Галичині. ,,Але, що я мав діяти (були буквальні слова Митрополита), коли прийшли до мене і сказали: Благословіть український уряд, благословіть українську державу! Чи я міг не поблагословити!" (стор. 511). В історії Української Церкви прийшов Митрополит Андрей під іменем Слуги Божого Андрея... Коли польська влада руйнувала православні церкви на північно-західніх землях — Слуга Божий Андрей протестував. За варварського гітлерівського режиму не боявся боронити винищуваних варварами жидів. Був уже за свого життя і перейшов до історії, як найбільша українська постать нашого сторіччя.

Ця публікація видана на гарному папері, поминаючи переочені друкарські ,,чортики", вона упорядкована професійно, з індексом, і англійським резюме, в якому говориться, що думки, що їх висказав ред. Кедрин роками тому, є актуальним й сьогодні.

Як автор цих рядків, який співпрацював з ред. Кедрином в Управі СУЖА на протязі кількох каденцій, мушу ствердити, що крім журналістичного таланту, Кедрин є знаменитим організатором, бо за його головства СУЖА з 15-ти членів, збільшилася до 95 членів. Ad multos annos! Почесний голово Спілки Українських Журналістів Америки.

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої, Дорогої
МАМИ, БАБЦІ І ПРАБАБЦІ

бл. п.

Августини Хомової

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в суботу, 7-го червня 1986 року, о год. 8-ій ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

а відтак о год. 2-ій по пол.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА на могилі Покійної

на українськім православнім цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

В пам'ять Покійної складаємо на:

Пластову Станицю в Нюарку	$100.00
Товариство ,,Самопоміч" в Нюарку	100.00
Товариство ,,Чорноморська Січ" в Нюарку	100.00

донька — ЛЮБА
Син — ІГОР з родинами

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих в Україні й на поселеннях, що 26-го травня 1986 р. відійшов у Вічність на сімдесятому році життя наш Найдорожчий
МУЖ, СТРИЙКО Й ДВОЮРІДНИЙ БРАТ

бл. п.

ЯКІВ НІМИЛОВИЧ

Брат бл. п. Ярослава, Богдана, Зенона, Володимири, Магдалини й Ольги.

ПАНАХИДА відбудеться у похоронному заведенні Колодій-Лязута при 5677 Стейт Рд., Парма Огайо, дня 28-го травня 1986 р., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН 29-го травня 1986 р. з церкви свв. Петра й Павла при Вест 7-ій вул. на цвинтар свв. Петра й Павла при Герц Рд.

Горем прибиті:
дружина — АННА-ЛІЗА
племінниця — ЗЕНОВІЯ з мужем ПЕТРОМ сином ПЕТРОМ мол.
двоюрудні брати — ЯРОСЛАВ, БОГДАН з дружиною ЗУЗАННОЮ ТА СИНАМИ ВОЛОДИМИРОМ І ЛЮБОМИРОМ з родинами І ВАСИЛЬ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ГОЛОВА ФОНДУ консервативної більшости Роберт Гекман сказав, виступаючи в клюбі консерватистів Іст Сайду, Ню Йорк, що конгресмен Джек Кемп ,,з правдоподібністю, рівною 99 відсоткам" висуне свою кандидатуру на президентських виборах 1988 року. Р. Гекман сказав, що Кемп запропонував йому очолити фонд для збирання грошей на виборчу кампанію. За словами Гекмана, якщо Кемп стане президентом, то пост державного секретаря він запропонує колишньому амбасадорові ЗСА в Об'єднаних Націях Джін Киркпатрик. Гекман вважає, що головними претендентами на висунення кандидатом в Білий Дім від Республіканської партії буде віцепрезидент Джордж Буш і Джек Кемп.

ВПЕРШЕ ЗА СВОЮ 67-річну історію Комуністична партія З'єднаних Стейтів Америки з 3-го червня цього року почне видавати щоденну газету, використовуючи при цьому таку ж друкарську технологію, як і ,,Волл-стріт Джорнел" і ,,Ю-Ес-Ей Тудей". Газета буде називатися ,,Піплз Дейлі Ворлд" і буде виходити одночасно в Ню Йорку, Іллинойсі і Каліфорнії.

ПЕРШИЙ ВИПУСК ,,Комуністичного маніфесту" був проданий в Англії на авкціоні Сотбі за 39,600 фунтів стерлінгів. Висота ціни здивувала навіть тих, що влаштували авкціон. Тепер у світі залишилось ще 11 примірників ,,Мініфеста", який пізніше видавався 736 разів на европейських, азійських і африканських мовах.

В ІТАЛІЇ ВИДАНО СУДОВИЙ ордер на арешт п'ятнадцятьох палестинців, обвинувачуваних в організації терористичних актів в Італії та інших европейських країнах. Дванадцять із цих п'ятнадцяти уже знаходиться в італійських в'язницях Західньої Німеччини, Австрії і Еспанії. Розшукують ще трьох, серед них і Абу Нідаля, який керував декількома терористичними операціями.

У БЕЙРУТІ ЗАБИТІ дві особи — один з них дентист і один фотограф. Це вбивство звернуло увагу на себе головно тому, що обидва вбитих — вірмени. Перед цим, у вівторок, 27-го травня, у Західньому Бейруті були вбиті також дві особи, і також вірмени. Всі вони вбиті пострілами у голову. Ні одна терористична організація дотепер ще не взяла на себе відповідальности за ці вбивства.

ПОДЯКА

Дня 28 березня 1985 р. відійшов у Вічність мій Незабутній Муж

ІВАН РОМАН КОСТЮК

Цією дорогою складаю подяку моїм американським сусідам за першу допомогу та повідомлення наших найближчих приятелів про смерть мого покійного мужа.

З глибини серця дякую нашим приятелям, які поладнали всі похоронні справи. У першій мірі п. Любі Мриглоцькій, що перша з'явилася, піклувалася мною й залишилася на ніч. П. Дарії Кузик, що привезла о. д-р Макуха, який відправив молитви й останні ,,Єлеопомазання". П. Емілії Панасюк, д-р Сендзікові, що повідомив редакцію ,,Свободи" в Ню Йроку й ,,Америки" у Філядельфії, п. С. Петрунякові п. С. Шелкевичеві, моїм приятелям п .Брониславі й Франкові Літовинським, й Ґейл Долженко і її синові Александрові. Всі вони занялися похороном і різними справами по похороні.

Велике спасибі всім, що складали мені співчуття особисто, телефонічно, телеграфічно й листовно та всім приятелям, що приїхали з далеких сторін.

Щиро дякую громадянам міста Трентону, що так численно прибули на панахиду, відправу в церкві та на цвинтар у Бавнд Бруку.

Я безмежно вдячна пластовій групі, а головно ,,Лісовим Чортам", що так численно приїхали і віддали останній ,,салют" своєму другові й тим звеличали його пам'ять.

Дякую інж. І. Гафтковичеві за зорганізування групи пластунів м. Трентону, д-р Т. Сендзіков за переведення похоронного порядку в заведенні Кошик-Портер.

Дякую за глибокозмістовні й теплі прощальні слова: д-р Т. Сендзікові від громади м. Трентону, начальному пластунові д-р Ю. Старосольському від Пласту, д-р Я. Падохові від НТШ, інж. І. Гафтковичеві від місцевої станиці й інж. М. Гайушевському від Академічної гімназії.

Щиро дякую тим панам, що прощали Покійного на тризні в Бавнд Бруку: пластунові сеніорові В. Вишневському від Пластової Крайової Ради, п. Шелкевичеві, що прощав від УНСоюзу, інж. Л. Яцкевичеві, що прощаючи Покійного, пригадав нам про непомильний компютер, п. мґр Я. Климовському та Ю. Турчинові, що щирими словами попрощали свого пластового виховника.

Моя щира подяка о. д-р Макухові за всі похоронні відправи й теплі слова (прощання) під час Служби Божої.

Щиро дякую панам І. Головкові й інж. М. Копаниці за церковні співи в часі похоронних обрядів.

Дуже дякую панам, що несли труну.

Дякую за квіти Родині Кузиків, п. Броні й Франкові Літовським, п. Ґейл Долженко й Александрові Долженкові.

Моя щира подяка п. Дарії Кузик і членкиням Союзу Українок п. Богданні Осадца п. Любі Мриглоцькій, п. Емілії Панасюк за переведення збірок на Служби Божі й добродійні цілі.

Особлива подяка п. Д. Кузик і п. Б. Осадца за вислання зібраних грошей до відповідних інституцій.

Похоронному заведенню Кошик-Портер за взірцеве переведення похорону.

Щиро дякую Сестрицтву Свято-Андріївської Церкви за справне й добре влаштування тризни.

Щиро дякую п. Т. Терен-Юськову за прислання мені знимок покійного Івана.

Дякую панам М. Мартиненкові й інж. М. Копаниці за скоре поладнання поліс асекураційних.

Щиро дякую о. д-р Ґеричеві за відправлення численних Служб Божих по покійному приятелеві.

Велике спасибі тим, що зложили датки на Служби Божі в різних місцевостях Америки й Европи.

Дуже дякую д-р Т. Сендзікові за переведення похоронного порядку від початку до закінчення в Бавнд Бруку.

З глибини серця дякую всім, що зложили датки на Служби Божі й різні добродійні цілі.

Зокрема дякую пп. Ірині й Тарасові Ваньчицьким за щедрий даток в сумі 300.00 у пам'ять І. Костюка до Фундації НТШ.

Пластовій Групі Трентона за даток в сумі 100.00 дол. у пам'ять І. Костюка на ,,Вічний Фонд Енциклопедії України".

Тому, що вже проминув рік від смерти мого незабутнього мужа цією дорогою складаю подяку з глибини мого серця всім, що написали такі гарні й правдиві спогади про покійного Івана Р. Костюка.

П. Марії Лампіка (Марічка ,,Запізнений лист Покійному Другові Іванові Костюкові").

Д-р Романові Кухареві ,,Китиця на могилу св. п. мґр Костюкові".

П. Ірені Ваньчицькій за ,,Останній Фестиваль".

Всі ці дописи були поміщені в щоденнику ,,Свобода".

Д-р Ю. Ґеричеві за вірну й щиру оцінку характеру покійного Івана в ,,Новому Шляху" з 17 серпня 1985 у Канаді, під наголовком ,,Пам'яті Друга Івана Костюка".

Пані Дарії Кузик за останній допис у ,,Свободі" ,,У пам'ять пластового сеніора І.Р.Костюка". Такий докладний, вичерпний, правдивий й ніжний.

В оцінці характеру І.Р.Костюка були Всі згідні. Ті, що його прощали на ,,вічну ватру", ті, що дописували до часописів і ті, що прислали листи із співчуттям.

Зокрема дякую п. д-р Лярисі Онишкевич і її Родині за поміч в розділенні й приміщенні книжок із нашої збірки.

Прошу вибачення, як когось нехотячи не згадала, або щось недокладно написала. Прошу звернутися до редакції ,,Свободи", а я постараюся виправити помилки.

Галина Костюк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ СВ. П. МҐР. ІВАНА КОСТЮКА, зложили:

НА СЛУЖБИ БОЖІ

по 10.00 дол. Стефан Мрочко, Ярослав Семкович з Родиною, Катерина й Петро Возняк, Павлина Скремета, Олександра й Орест Сеник, Ірина Скрипчук, Дарія і Макар Копаниця, 149-ий Відділ Провидіння, Іван і Софія Головка, Софія Лотоцька, Омеляна й Роман Рогожа, д-р Володимир й Уляна Коропей, Родина Шелкевичів, Євген і Стефанія Гец, д-р Зенон і Марійка Городиські, Емілія Панасюк, Леся й Роман Городиські, Люба Мриглоцька, Олександер Татомир, Іван Фурик, Микола Головчак з Родиною, Михайло й Анна Кузів, Мирослава Глушок, Володимир і Надія Литвин, Михайло Бойцун з Родиною 20.00 Галя й Мирослав Раковський (2 Служби Божі),
по 10.00 дол. д-р Юрій і Оксана Старосольські, Юрій й Уляна Тарнавські, Юстина й Дмитро Надрага, Родина Джаман, Мирон і Теофіля Ганушевські, Галя й Мирон Утриски, д-р Теодозій, Дарія й Марта Самотулка, Галина Костюк, Брониславa Літовинська, Лідія Савчак Калашнюк, Наталія Яблонська, Ірена Свістель, Родина Флюнтів

Разом 400.00

Родина Гуцман Служби Божі у о. Францішканів.

НА СЛУЖБІ БОЖІ ПОЗАМІСЦЕВІ

Відправили: о. д-р Юрій Ґерич в Оттаві, Канада, отець Мирослав Харина в Філядельфії, отець Василь Стебельський в Рідінґу

Замовили
Служби Божі: Романа Мицик, Ярослава Лабка, д-р Володимир і Лідія Мартинець, д-р Олег і Надія Микитей, Христина й Володимир Зарицькі, Бронислава Літовинська, Надя Шехович, д-р Андрій і Ліда Лемішки, Марта Доберчак, Олена Островерха, Сестра M. Olha, OSBM — Факс Чейс, Філядельфія

НА ДОПОМОГУ СИРОТАМ У БРАЗИЛІЇ зложили:

по 30.00 дол. Марія й Степан Скробач (Чікаґо),
по 25.00 дол. Ярослав Пришляк (Монтреаль, Канада), д-р Теодосій, Дарія й Марта Самотулка, Ігор і Дарія Сеник, Дарія Кузик,
по 20.00 дол. Оксана Демчишин (Ню Йорк), Михайло й Марія Демчишин (Рарітан, Н.Дж.), Ольга Несторович (Дітройт),
по 10.00 дол. Іван і Софія Головка, 245 Відділ УНСоюзу в Трентоні Н. Дж., Михайло Мартиненко, Любомир і Марія Лампіки (Ґантер)

Разом 230.00

НА АМЕР. В ОБОРОНІ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ, зложили

по 25.00 дол. Дарія Кузик, Володимир й Юлія Безсонів (Бавнд Брук),
по 10.00 дол. Галина Костюк

Разом 60.00

НА ПЛАСТ, зложили:

по 75.00 дол. Роман і Наталка Кузик,
по 30.00 дол. Любомир і Марія Лампіки (Ґантер),
по 25.00 дол. Люба Мриглоцька, д-р Теодосій і Люба Крупа, Ірина Райне (Філядельфія),
по 20.00 дол. Орест і Марійка Мицик, Іванко й Оксана Микитин, Ярослав і Люба Татомир, Іван і Надя Гафткович, Михайло й Ірина Бойко (Орендж), Ярослава Лабка, Ярослева й Йосиф Ґапій (Ґлен Спей),
по 10.00 дол. Борис Ґулай, Павлина Скремета, Ірена Скрипчук, Петро й Ірена Плис, Ірена Світель, Роман і Леся Городиські, д-р Зенон і Марійка Городиські, Богдан Ландвіт (Менвіл, Н. Дж.), Михайло й Марія Глушок, Наталія Яблонська (Торонто Канада), Орест Побігушка (Ню Йорк)

Разом 430.00

НА ЕНЦИКЛОПЕДІЮ, зложили:

по 50.00 дол. Дарія Кузик, Ярослав і Марта Сидір (Клівленд),
по 25.00 дол. Ольга Дубик, д-р Теодозій і Віра Сендзік, Марія Карсіян, Володар і Зорислава Кузик (Каліфорнія), Стефан Салик,
по 20.00 дол. Романа Мицик, Анна Самосій, Богдан Несторович (Дітройт),
по 10.00 дол. Ірина Скрипчук, Марія Сеник, д-р Зиновій і Володимира Ґіль, Михайло Бойцун, Орест і Дана Городиські (Чікаго), Омелян Плешкевич (Чікаґо),

Разом 345.00

НА НТШ, зложили:

300.00 дол. Ірина й Тарас Ванчицькі (Філядельфія),
10.00 дол. Ред. Евген Перейма (Юнійон, Н. Дж.),

Разом 310.00

НА УВАН, зложили:

по 125.00 дол. Інж. Любомир і д-р Ляриса Онишкевичі

На УВУ — Мюнхен, зложили:

по 25.00 дол. Леся й Евген Обаранець, Дарія Конюх, д-р Володимир і Реся Фединяк (Чікаґо),
по 20.00 дол. Галина Костюк,
по 10.00 дол. Ірена й Андрій Турчин,

Разом 105.00

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД СВ. СОФІЇ, зложили:

по 25.00 дол. Володимир й Уляна Коропей, мґр Богдан і Катя Ковшевич,
по 20.00 дол. Олександер Татомир, Ліда й Мирослав Кіржецькі,
по 10.00 дол. д-р Богдан Корчмарик, Родина Бойцунів, Орест Побігушка (Ню Йорк),
по 15.00 дол. мґр Олександер Луцький (Філядельфія),

Разом 135.00

НА ЦЕРКВУ СВ. СВЩМ. ЙОСАФАТА В ТРЕНТОНІ, зложили:

по 25.00 дол. Богданна й Мирон Осадца,
по 20.00 дол. Володимир і Христина Зарицькі, Марія Савула, Евген і Стефанія Гець, Емілія Панасюк, Галина Костюк,
по 10.00 дол. Ірена Свістель, Андрій й Юлія Ґалайдіда, Анна й Сильвестер Петруняк, Дмитро й Юстина Надрага, Василь і Варвара Коцопей, Ірена й Андрій Турчин,

Разом 185.00

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ, зложили:

по 50.00 дол. Володимир Маркевич, Довженко Александер (Пітсбурґ),
по 25.00 дол. Люба Мриглоцька, Мирослав Глушок, Віра Яворська,
по 20.00 дол. Ярослава Лебка, Галя Демчишин (Ню Йорк),
по 10.00 дол. Роман і Надя Гулай, Орест і Леся Сеник, Софія Лотоцька, Ірена Свістель, Теодор і Марія Флюнт, Михайло і Марія Глушок, Надя Юрчинська, Юстина Надрага,
по 5.00 дол. Василина Микитин

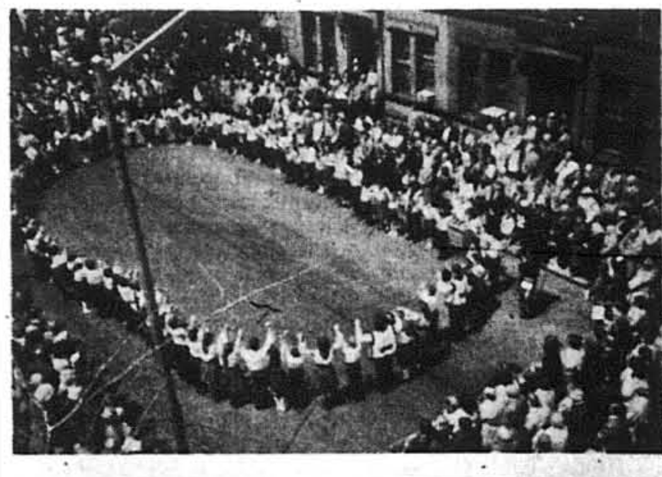
Разом 300.00

ЗАГАЛЬНИЙ СПИСОК ЗБІРКИ
ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ мґр ІВАНА Р. КОСТЮКА

Служби Божі	400.00
Сироти в Бразилії	230.00
Пласт	430.00
Енциклопедія (Сарсель)	345.00
AHRU (Оборона)	60.00
УВАН	125.00
НТШ	310.00
Патріярший Фонд	135.00
Церква в Трентоні	185.00
Музей в Н. Й.	300.00
УВУ	105.00
Разом	2,625.00

МАЛИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ острівець Лямпедуза, що розташований поблизу Тунезії, стоїть тепер у сильній напрузі та очікуванні реакції зі сторони Лівії, яка вже минулого місяця після атаки ЗСА випустила два стрільна далекого засягу на острів, які, однак, впали в океан, не досягнувши острова. Це тому, що на стрімких берегах острова міститься прибережна сторожа військ ЗСА, яка передає електронічні сигнали для американської фльоти.

На Великдень біля церкви...

На світлинах (вгорі): учні школи св. Юра виводять гагілки; внизу: наймолодші вихованці школи чекають на чергу, щоб і собі взяти участь у великодніх гагілках. Зззаду них — директорка школи Сестра Гаврила, ЧСВВ.

Великодні свята завжди приносять багато радости. Тому їх чекають з нетерпінням як дорослі, так і діти. А учні школи св. Юра в Ню Йорку не лише чекали, але й приготовлялися до них заздалегідь. Під керівництвом Дарії Гензи вони вправляли, щоб у день світлого Воскресення Христового виводити традиційні гагілки.

Як тільки закінчилися Богослуження, перед церквою св. Юра зібралися сотні людей. Серед них були не лише члени парафії та гості з навколишніх околиць, але й не-українці, чужинці, що цікавляться українським мистецтвом, народними традиціями, на які так багатий наш народ.

Кожний з великою увагою дивився, як їхні діти, внуки, правнуки виводили гагілки. І напевно багато з них згадували свою молодість, ті далекі роки, коли і вони виводили гагілки на рідній українській землі. І не один думав: як добре, що й тут, на гостинній землі Вашінгтона, ці традиції не завмирають, а передаються наступним поколінням.

Відбувся вечір з приводу появи збірки „У межах зацікавлення"

Ню Йорк. — Тут у приміщеннях Наукового Товариства ім. Шевченка при 4-ій авеню відбувся в суботу, 26-го квітня ц.р., вечір з приводу появи збірки статтей редактора Івана Кедрина на п.н. „У межах зацікавлення". Організаторами вечора були НТШ під фірмою та фінансуванням якого появилася ця книжка, і Союз Українських Журналістів Америки, почесним головою якого є ред. Іван Кедрин.

При вщерть виповненій великій залі дому НТША вечір відкрив привітальним словом його голова д-р Ярослав Падох. Він говорив про контроверсійну зустріч „нестарого автора з молодою книжкою" і змалював перед присутніми вічно молодечу постать редактора Івана Кедрина та його журналістично-публіцистичну діяльність.

Після д-ра Я. Падоха першим доповідачем був проф. д-р Василь Ленцик, що говорив про історичний аспект нової збірки І. Кедрина. Він також цитував ряд статтей І. Кедрина з „Діла" із 1939 року, вказуючи на їхню актуальність і далеко ідучу передбачливість в історичній перспективі. Особливо цікава є стаття з липого 1939 року, в якій автор подає свої думки на тему обов'язків журналіста у щоденній пресі та важливості у всіх подіях задержувати спокій і рівновагу та не бути суб'єктивним у подаванні фактів.

Другим говорив проф. Григорій Лужницький, який звернув увагу на статті І. Кедрина як театрального критика і знавця українського театру між двома світовими війнами. Переплітаючи доповідь особистими споминами про театральне мистецтво в Західній Україні, проф. Г. Лужницький закінчив її дотепною дегресією на тему псевдоніму Івана Кедрина і пояснив його походження буцімто від дерева кедр.

В дальшому перебігу вечора ред. Ольга Кузьмович, упорядниця збірки і голова СУЖА, в коротких словах розповіла про вимкову дружню співпрацю з автором над книжкою і добір до неї матеріялу та критерії, якими автор і упорядниця керувалися.

Відтак привіт зложив парох УКЦ св. Юра в Ню Йорку о. ігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, від парохії, де приналежний ред. І. Кедрин, і прочитав листа з привітанням 90-річному Ювілятові від єпископа УКЦ Василя Лостена. Інші письмові привітання відчитав член Головної Управи НТША і особистий приятель ред. І. Кедрина д-р Роман Осінчук, склавши спершу побажання від себе. Наспіли привіти з приводу 90-річчя ред. І. Кедрина і появи його збірки від Українського Лікарського Товариства, від Філії НТША в Чикаго, від д-ра Павла Пундія, від д-ра Бориса Филипчака з дружиною Іриною Дибко. Окремо зложила привіт від Едварда Козака та його родини і від себе ред. Уляна Любович, а голова НТША д-р Ярослав Падох зложив привіт від цілого НТШ, його Наукової Ради та на прохання Українського Вільного Університету проголосив, що УВУ надає ред. І. Кедринові почесний докторат.

Вкінці слово забрав автор книжки і ювілят ред. І. Кедрин, який з видимим зворушенням подякував так численно зібраним учасникам за те, що його вшанували, і подав деякі думки на тему своєї довгої журналістичної та публіцистичної праці. Він сказав, що завжди цікавлять його актуальні події і він досі пише щоденно статті на усі актуальні теми. Також автор збірки статтей подякував упорядниці книжки ред. Ользі Кузьмович за дружню співпрацю та ініціятиву у виданні цієї книжки, заявив „останньої у житті книжки".

Після „Многоліттєвія" для ред. І. Кедрина з приводу його 90-річчя присутні довгою чергою підходили до автора, який підписував примірники своєї нової збірки статтей „У межах зацікавлення".

Ще довго у цей вечір його учасники провадили розмови при перекусці та подивляли працьовитість і енергію сеньйора наших журналістів.

Вміжчасі з редактором І. Кедрином і О. Кузьмович переведено інтерв'ю для „Голосу Америки" про нове видання, його зміст і довгу працю над підготовкою цієї збірки.

У завіщаннях пам'ятаймо про українську громаду

Філядельфія. (О.Т.). — Нашим християнським і національним обов'язком є турбуватися не тільки собою, але й нашими найближчими, приятелями та рідною спільнотою. Подібно, як вони турбувалися, а часто і дальше турбуються нами. Такий закон спільноти, така вимога її існування та розвитку.

Пам'ятаймо за життя і в хвилині смерти про других, особливо про наших братів і сестер по крові. Вчасно приготуймо завіщання, бо не знаємо ні дня, ні години, коли Всевишній покличе нас... В завіщанні не забуваймо про наші Церкви, громаду про потребуючих українців і українок у широкому світі, яким старається допомагати вже від 40 років у ЗСА й інших країнах ЗУАДК.

Берім собі приклад з бл. п. Ангелини Потоцької з Баффало, Н. Й., яка у своєму завіщанні великодушно призначила 1,000 дол. на харитативні цілі ЗУАДК. Цією княжою пожертвою Покійна збудувала собі тривкий пам'ятник у списках визначніших добродіїв ЗУАДК, у серцях тих, що користують з її допомоги та у вдячній пам'яті української спільноти. Нехай Всевишній щедрими ласками нагородить Ангелину за її чутливе серце для українців в потребі.

Не дозвольмо, щоб наші важко запрацьовані гроші пішли марно, або, що гірше, у чужі ворожі руки нам на шкоду. Нехай кожний дорослий українець і українка забезпечать себе, рідних і українську спільноту дбайливо виготовленим завіщанням.

Земельний Комітет у Бразилії

Рік тому Екзекутива ЗУАДК-у обговорювала з о. Петром Бальцарем, ЧСВВ, на своїх засіданнях 9-го травня і 21-го червня 1985 року потребу основання відповідного комітету купна землі для без- і малоземельних українських хліборобів у Бразилії, що їх є кілька сотень.

У зв'язку з цією справою о. Василь Цимбалістий — парох прудентопільської парафії — запропонував список членів Земельного Комітету великої округи Прудентополя. Екзекутива ЗУАДК-у, що понад 40 років займається різними допомоговими акціями для українців у широкому світі, висунула домагання, щоб до цього комітету ввійшли представники українських церков, Хліборобсько-Освітнього Союзу, Т-ва Прихильників Української Культури та Т-ва Соборність. Після повернення до Бразилії о. П. Бальцар негайно здійснив цю вимогу. Вже 22-го серпня 1985 року в присутності представника ЗУАДК-у д-ра Миколи Ценка підчинено новооснований комітет Центральній Українській Репрезентації в Куритибі.

Склад Комітету

Головою і представником Української Католицької Епархії в Бразилії є о. П. Бальцар, ЧСВВ, а Православної Церкви — о. Микола Милусь. На прудентопільську округу вибрано д-ра Володимира Ковальчука — репрезентанта православних вірних, Іллю Безручка — Хліборобсько-Освітній Союз, проф. Миколу Ґеца і Нестора Кутинського — Т-во Прихильників Української Культури, та Ігоря Шиманського — Т-во Соборність.

Членами Земельного Комітету на прудентопільську округу є: о. П. Бальцар, ЧСВВ, о. Василь Цимбалістий, ЧСВВ, і о. Василь Зінко, ЧСВВ; заступники голови: Діонізій Опушкевич — діловий голова, Маркіян Антонів, Йосиф Рудик — заступники, Данило Морський, Володимира Лукавий і Наталія Лабяк — секретарі, Вільсон Макогон і Василь Миськів — книговоди, д-р Еліо Шафранський і д-р Антін Тихий — правничі та фахові дорадники, Володимир Жирий і Йосафат Петрів — скарбники, Лідія Савицька, Вероніка Богатчук і Лара Шуберт — суспільні асистентки, Мирослава Кривий, КСІ, Сестра Доната Починок, Сл. ПДМ, і Сестра Франціска Сціборська, Сл. ПМД, — суспільні зв'язки, д-р Володимир Ковальчук — справи медичні й репрезентант українських православних українців.

Уряд вже затвердив комітет, який може тепер робити легальні трансакції землі, купно продаж і виміну земель, просити уряд про відповідні допомоги тощо. Комітет дружньо співпрацює зі ЗУАДК-ом, що з ним він останньо підписав умову про грошові допомоги та користування ними в точно означених цілях. ЗУАДК зложив на Земельний фонд 50,000 дол., що за них комітет у Бразилії закупив 283 гектари землі та розділив поміж потребуючими родинами, кожна із них має від 5-13 осіб. З цього проєкту вже скористало кілька сотень людей. Додаткових 10 родин забезпечено також землею, але за гроші з інших джерел. Деякі родини не мають землі тому, що їхні батьки чи діди, коли приїхали до Бразилії на початку цього сторіччя, були вбогі і маленький клаптик землі, що його набули, ділили на щораз менші куски для свого потомства, а часом були змушені і продати все, щоб заплатити лікаря і т.п.

Можливості на майбутнє

Існує можливість купити менші та більші куски землі, але на це треба ще додаткових 100,000 дол. Фонди, що їх прислав ЗУАДК у минулому році, вже вичерпані. Земельну справу буде можна самостійно розв'язувати в Бразилії щойно за 2-3 роки закордонних допомог. Першого року після купна землі хлібороб мусить приготовити її до садження або сіяння. Зокрема потрібні ще фонди на удобрення чи оплату машин до праці, на закуп коней, корів, овець, кіз і т.п. З розвитком земельного проєкту треба буде заснувати кооперативи, кредитівки, читальні, посилати дітей до вищих шкіл.

Пишучи ці рядки, бажаємо розвіяти всякі сумніви, чи навіть підозріння відносно допомог від ЗУАДК-у й поодиноких людей, а водночас прохаємо про дальшу терпеливість, вирозуміння та співпрацю в цій пекучій справі.

о. Петро Бальцар, ЧСВВ

Відбулось патріярхальне Свячене в Ню Йорку

Як у попередніх роках, так і цього року заходами Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку у неділю, 18-го травня ц.р., у домі Українського Визвольного Фронту відбулось традиційне спільне свячене. Ведучий інж. Любомир Зелик привітав гостей і членів товариства радісним „Христос Воскрес" та попросив о. Тараса Прокопова, щоб посвятив розкладені Божі дари на столах, що їх приготовили членкині патріярхального товариства. Отець Тарас провів молитву і під спів „Христос Воскрес", який співали усі присутні, посвятив Божі дари. В родинній атмосфері учасники спільного свяченого — члени й гості — спожили їжу.

Для урізноманітнення програми передбачено коротеньку мистецьку частину, у якій виступив мистець слова Орест Кебало, який з почуттям продеклямував два воскресні вірші, — „Христос Воскрес" Уляни Кравченко і „Воскресні дзвони" А. Курдидика, які своїм глибоким змістом створили родинно-святочну атмосферу. Бандурист Левко Сивицький виконав ряд пісні: „Рідна мати моя", „Ой літа орел" і „Ой на горі вогонь горить". Обидвом виконавцям учасники подякували щирими оплесками.

Тому що спільне свячені відбулось 18-го травня, що є днем іменин Ірин, ведучий Любомир Зелик з цієї нагоди привітав всіх присутніх Ірин та побажав їм Божих ласк і довгого у кріпкому здоров'ї життя, що учасники підхопили і заспівали Іринам „Многая літа".

Святочне слово виголосив голова відділу Микола Галів, який пов'язав цю радість ну благовість Христового воскресіння з трагічними подіями, що сталися на Україні. Це українська „Велика П'ятниця", але непохитно віримо, що після „Великої П'ятниці" невідклично приходить воскресіння. Наперекір після цих тяжких страждань український народ воскресне до вільного й незалежного життя і буде вільно хвалити воскреслого Христа.

Ведучий прочитав надіслане привітання від Об'єднання Комітету Української Організацій в Ню Йорку, його голови інж. Михайла Шпонтака та привітав Надію Савчук від Окружної Ради Союзу Українок у Ню Йорку. Окремо привітав гостя з Філядельфії, члена крайової управи, відповідального за адміністрацію журнала „Патріярхат", колишнього першого голову Світового патріярхального миряського руху, громадського і політичного діяча д-ра Володимира Пушкаря. Тому що цього року д-рові В. Пушкареві сповняється 80 років трудолюбного життя, висловив йому щирі побажання — багато кріпкого здоров'я, обильних Божих ласк та дальших успіхів у праці, що присутні підтримали щирими оплесками.

Ведучий висловив щиру подяку Зені Никифорук, яка була відповідальна за приготування смачної перекуски, її доні Вірі Березовській, мужеві Василеві та внукові Адріянові Березовському, що є нашим „найстаршим" членом (має шість рочків) і всім паням, що допомагали: Анні Зелик, Галині Кіляр, Івані Клим, Стефанії Крушельницькій, Оксані Луцькій, Ірині Решетуси, Анні Секреті, Олександрі Ямрозик і також Ярославі Дацьковому і Володимирові Воронові. Подякував м'ясній крамниці — панству Ірині і Ярославові Куровицьким за м'ясиво, яке вони дають безкоштовно кожного року; подякував жінкам, що принесли солодке, щоб збагатити наше спільне свячене, та всім учасникам, що прийшли звеличити, це наше спільне свято. Окремо подякував Ярославові Климові, який відповідав, доглядав, був і є душею наших традиційних спільних свячених. Голова Відділу подякував ведучому Любомирові Зеликові за ділове проведення.

Спільне свячене закінчено молитвою у намірені потерпілого українського народу у наслідок трагічної події в Україні, яку провів о. Тарас, та співом „Христос Воскрес".

М. Г.